

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
19-05-2010

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 304

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 279

A3. Σχολικό βιβλίο σελ. 273

A4. α) **ΣΩΣΤΟ**

β) **ΣΩΣΤΟ**

γ) **ΛΑΘΟΣ**

δ) **ΛΑΘΟΣ**

ε) **ΣΩΣΤΟ**

ΘΕΜΑ Β

B1.

$$z + \frac{2}{z} = 2 \Leftrightarrow z^2 - 2z + 2 = 0$$

$$\Delta = 4 - 4 \cdot 2 = -4 \quad z_{1,2} = \frac{2 \pm i\sqrt{|-4|}}{2} = \frac{2 \pm 2i}{2} = 1 \pm i$$

B2.

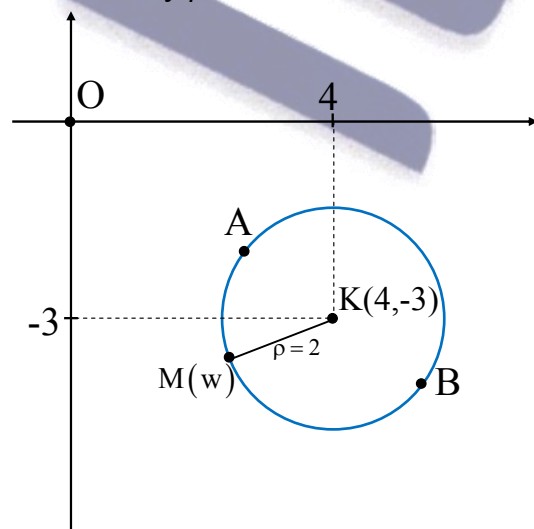
$$\begin{aligned} z_1^{2010} + z_2^{2010} &= (1+i)^{2010} + (1-i)^{2010} = \left[(1+i)^2 \right]^{1005} + \left[(1-i)^2 \right]^{1005} = (2i)^{1005} + (-2i)^{1005} \\ &= 2^{1005} \cdot i^{1005} + (-2)^{1005} \cdot i^{1005} = 2^{1005} \cdot i^{1005} - 2^{1005} \cdot i^{1005} = 0 \end{aligned}$$

B3.

$$|z_1 - z_2| = |1+i - (1-i)| = |1+i-1+i| = |2i| = 2$$

$$\text{Τότε } |w - 4 + 3i| = |z_1 - z_2| \Leftrightarrow |w - 4 + 3i| = 2 \Leftrightarrow |w - (4 - 3i)| = 2$$

άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των w είναι κύκλος με κέντρο $K(4, -3)$ και ακτίνας $\rho = 2$.

B4.

$$w = w - 4 + 3i + 4 - 3i = (w - 4 + 3i) + (4 - 3i) \quad (1)$$

Γνωρίζω ότι $|w - 4 + 3i| = 2$ (2) και $|4 - 3i| = \sqrt{4^2 + (-3)^2} = \sqrt{25} = 5$ (3)

οπότε σύμφωνα με την τριγωνική ανισότητα και την (1) έχουμε:

$$\left| |w - 4 + 3i| - |4 - 3i| \right| \leq |w| \leq |w - 4 + 3i| + |4 - 3i| \begin{matrix} (2) \\ (3) \end{matrix} \Leftrightarrow |2 - 5| \leq |w| \leq 2 + 5 \Leftrightarrow 3 \leq |w| \leq 7$$

Γεωμετρική λύση

- $|w - (4 - 3i)| = 2$

Αντικαθιστώντας $w = x + yi$ έχουμε:

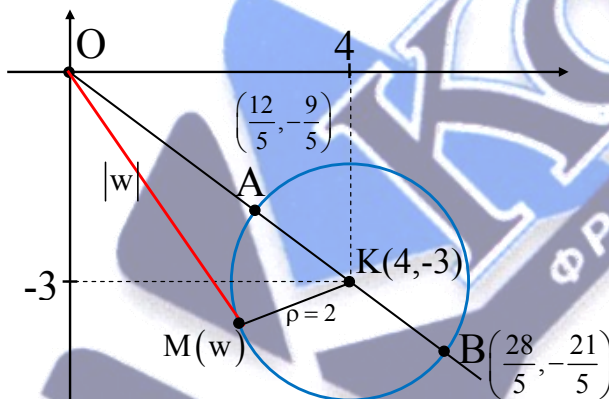
$$|x + yi - 4 + 3i| = 2 \Leftrightarrow |(x - 4) + i(y + 3)| = 2 \Leftrightarrow C: (x - 4)^2 + (y + 3)^2 = 4$$

OK: $y = \lambda_{\overline{OK}} \cdot x$

- $\overline{OK} = (4, -3)$ άρα $\lambda_{\overline{OK}} = -\frac{3}{4}$ $\Leftrightarrow y = -\frac{3}{4}x$

Η εξίσωση κύκλου C είναι $(x - 4)^2 + (y + 3)^2 = 2^2$

Η εξίσωση της ευθείας OK είναι $y = -\frac{3}{4}x$

Τα σημεία τομής των C και OK είναι οι λύσεις του συστήματος:

$$\left. \begin{matrix} (x - 4)^2 + (y + 3)^2 = 4 \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} (x - 4)^2 + \left(-\frac{3}{4}x + 3\right)^2 = 4 \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} (x - 4)^2 + \left(-\frac{3}{4}\right)^2 (x - 4)^2 = 4 \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\}$$

$$\Leftrightarrow \left. \begin{matrix} \frac{25}{16}(x - 4)^2 = 4 \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} (x - 4)^2 = \frac{2^2 \cdot 4^2}{5^2} \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} x - 4 = \pm \frac{8}{5} \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} x = \frac{20 \pm 8}{5} \\ y = -\frac{3}{4}x \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow$$

- $x_1 = \frac{12}{5}, y_1 = -\frac{3}{4} \cdot \frac{12}{5} = -\frac{9}{5}$

$$\bullet \quad x_2 = \frac{28}{5}, \quad y_2 = -\frac{3}{4} \cdot \frac{28}{5} = -\frac{21}{5}$$

$$\text{Άρα: } A\left(\frac{12}{5}, -\frac{9}{5}\right) \text{ και } B\left(\frac{28}{5}, -\frac{21}{5}\right).$$

Όπως είναι γνωστό από τη Γεωμετρία και την εφαρμογή του σχολικού βιβλίου ισχύει: $(OA) \leq (OM) \leq (OB)$

Οπότε:

$$|w|_{\min} = (OA) = \sqrt{\left(\frac{12}{5}\right)^2 + \left(-\frac{9}{5}\right)^2} = \frac{\sqrt{12^2 + 9^2}}{5} = \frac{\sqrt{3^2 \cdot 4^2 + 3^2 \cdot 3^2}}{5} = \frac{\sqrt{3^2 \cdot (4^2 + 3^2)}}{5} = \frac{3 \cdot 5}{5} = 3$$

$$\text{Συνεπώς: } w_1 = \frac{12}{5} - \frac{9}{5}i \quad \text{και} \quad |w_1| = 3$$

$$|w|_{\max} = (OB) = \sqrt{\left(\frac{28}{5}\right)^2 + \left(-\frac{21}{5}\right)^2} = \frac{\sqrt{28^2 + (-21)^2}}{5} = \frac{\sqrt{7^2 \cdot 4^2 + 3^2 \cdot 7^2}}{5} = \frac{\sqrt{7^2 \cdot (4^2 + 3^2)}}{5} = \frac{7 \cdot 5}{5} = 7$$

$$\text{Συνεπώς: } w_2 = \frac{28}{5} - \frac{21}{5}i \quad \text{και} \quad |w_2| = 7$$

$$\text{Τελικά } 2 \leq |w| \leq 7.$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $f(x) = 2x + \ln(x^2 + 1)$, $D_f = \mathfrak{R}$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathfrak{R} ως πράξη παραγωγίσιμων

$$f'(x) = (2x)' + (\ln(x^2 + 1))' = 2 + \frac{1}{x^2 + 1} (x^2 + 1)' = 2 + \frac{2x}{x^2 + 1} = \frac{2(x^2 + 1 + x)}{x^2 + 1} > 0,$$

για κάθε $x \in \mathfrak{R}$

Γ2.

$$2(x^2 - 3x + 2) = \ln\left[\frac{(3x - 2)^2 + 1}{x^4 + 1}\right] \Leftrightarrow 2x^2 - 6x + 4 = \ln\left[(3x - 2)^2 + 1\right] - \ln(x^4 + 1) \Leftrightarrow$$

$$2x^2 + \ln(x^4 + 1) = 2(3x - 2) + \ln\left[(3x - 2)^2 + 1\right] \Leftrightarrow f(x^2) = f(3x - 2)$$

Αφού η f είναι γνησίως αύξουσα θα είναι και «1 - 1», άρα:

$$x^2 = 3x - 2 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 1, \quad x_2 = 2$$

Γ3. $f(x) = 2x + \ln(x^2 + 1)$

$$f'(x) = 2 + \frac{2x}{x^2 + 1}$$

Η $f'(x)$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathfrak{R} ως πράξη παραγωγίσιμων

$$f''(x) = \left(2 + \frac{2x}{x^2 + 1}\right)' = (2)' + \left(\frac{2x}{x^2 + 1}\right)' = 0 + 2 \cdot \left(\frac{x}{x^2 + 1}\right)' = 2 \cdot \frac{(x)'(x^2 + 1) - x(x^2 + 1)'}{(x^2 + 1)^2} =$$

$$= 2 \cdot \frac{x^2 + 1 - x \cdot 2x}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2(-x^2 + 1)}{(x^2 + 1)^2}$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2(-x^2 + 1)}{(x^2 + 1)^2} = 0 \Leftrightarrow -x^2 + 1 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{2(-x^2 + 1)}{(x^2 + 1)^2} > 0 \Leftrightarrow -x^2 + 1 > 0 \Leftrightarrow x \in (-1, 1)$$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
$f''(x)$		○	○	
$f(x)$				
		Σ.Κ	Σ.Κ	

Η f είναι συνεχής και δύο φορές παραγωγίσιμη οπότε δέχεται εφαπτομένη για $x = -1$, $x = 1$.

Επειδή $f''(x) < 0$ στο $(-\infty, -1)$ και $f''(x) > 0$ στο $(-1, 1)$ το $A(-1, f(-1))$

είναι σημείο καμπής

Επειδή $f''(x) > 0$ στο $(-1, 1)$ και $f''(x) < 0$ στο $(1, +\infty)$ το $A(1, f(1))$ είναι σημείο καμπής

$$f(1) = 2 \cdot 1 + \ln(1^2 + 1) = 2 + \ln 2, \text{ άρα } A(1, 2 + \ln 2)$$

$$f(-1) = -2 + \ln[(-1)^2 + 1] = -2 + \ln 2, \text{ άρα } B(-1, -2 + \ln 2)$$

Γ4.

$$I = \int_{-1}^1 x f(x) dx = \int_{-1}^1 x(2x + \ln(x^2 + 1)) dx = \int_{-1}^1 [2x^2 + x \ln(x^2 + 1)] dx =$$

$$\int_{-1}^1 2x^2 dx + \int_{-1}^1 x \ln(x^2 + 1) dx = \left[\frac{2x^3}{3} \right]_{-1}^1 + \int_{-1}^1 \left(\frac{x^2 + 1}{2} \right)' \ln(x^2 + 1) dx =$$

$$2 \cdot \frac{1^3}{3} - 2 \cdot \frac{(-1)^3}{3} + \left[\frac{x^2 + 1}{2} \ln(x^2 + 1) \right]_{-1}^1 - \int_{-1}^1 \frac{x^2 + 1}{2} (\ln(x^2 + 1))' dx =$$

$$\frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \left[\frac{x^2 + 1}{2} \ln(x^2 + 1) \right]_{-1}^1 - \int_{-1}^1 \frac{x^2 + 1}{2} \cdot \frac{1}{x^2 + 1} (x^2 + 1)' dx = \frac{4}{3} + \frac{2}{2} \ln 2 - \frac{2}{2} \ln 2 - \int_{-1}^1 x dx$$

$$= \frac{4}{3} - \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-1}^1 = \frac{4}{3} - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \right) = \frac{4}{3}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} , όπως και η x , άρα η $f(x) - x$ είναι συνεχής στο \mathbb{R} και

επειδή από υπόθεση $f(x) - x \neq 0$, ορίζεται και είναι συνεχής στο \mathbb{R} η $\frac{x}{f(x) - x}$, άρα

έχει αρχική στο \mathbb{R} την $F(x) = \int_0^x \frac{t}{f(t) - t} dt$, οπότε η F είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} .

Ακόμα η $x + 3$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} .

$$f(x) - x = 3 + \int_0^x \frac{t}{f(t) - t} dt \Leftrightarrow f(x) = x + 3 + \int_0^x \frac{t}{f(t) - t} dt$$

Επομένως η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} , ως άθροισμα παραγωγισίμων.

$$f'(x) = (x+3)' + \left(\int_0^x \frac{t}{f(t) - t} dt \right)' \Leftrightarrow f'(x) = 1 + \frac{x}{f(x) - x} \Leftrightarrow f'(x) = \frac{f(x) - x + x}{f(x) - x}$$

$$\Leftrightarrow f'(x) = \frac{f(x)}{f(x) - x}$$

Δ2. $g(x) = (f(x))^2 - 2xf(x)$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} , άρα οι $(f(x))^2$, $xf(x)$ είναι παραγωγίσιμες στο \mathcal{R} , ως γινόμενο παραγωγισίμων. Τελικά, η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} , ως διαφορά παραγωγισίμων συναρτήσεων.

$$g'(x) = \left[(f(x))^2 \right]' - (2xf(x))' = 2f(x)f'(x) - 2[f(x) + xf'(x)] = 2f(x)f'(x) - 2f(x) - 2xf'(x)$$

$$= 2f'(x)(f(x) - x) - 2f(x) \stackrel{(\Delta 1)}{=} 2 \frac{f(x)}{f(x) - x} (f(x) - x) - 2f(x) = 0$$

Η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} , άρα και συνεχής, με $g'(x) = 0$, για κάθε $x \in \mathcal{R}$, οπότε $g(x) = c$ για κάθε x

Δ3. Από το Δ2 έχουμε $g(x) = c$, $x \in \mathcal{R}$.

Άρα για $x = 0$: $g(0) = c \Leftrightarrow (f(0))^2 - 2 \cdot 0 \cdot f(0) = c$ (1)

Από την υπόθεση: $f(x) - x = 3 + \int_0^x \frac{t}{f(t) - t} dt$

Για $x = 0$ έχω: $f(0) - 0 = 3 + \int_0^0 \frac{t}{f(t) - t} dt \Leftrightarrow f(0) = 3$ (2)

(1) $\Rightarrow 9 - 0 = c \Leftrightarrow c = 9$. Τελικά $g(x) = 9$. Όμως: $g(x) = (f(x))^2 - 2xf(x)$. Άρα:

$$(f(x))^2 - 2xf(x) = 9 \Leftrightarrow (f(x))^2 - 2xf(x) + x^2 = 9 + x^2 \Leftrightarrow (f(x) - x)^2 = x^2 + 9$$

$f(x) - x \neq 0$ και $f(x) - x$ συνεχής στο \mathcal{R} άρα από συνέπεια θεωρήματος Bolzano η $f(x) - x$ διατηρεί σταθερό πρόσημο στο \mathcal{R} . Επιπλέον $f(0) = 3 \Leftrightarrow f(0) - 0 = 3 > 0$.

Άρα $f(x) - x > 0$ για κάθε $x \in \mathcal{R}$

$$\left. \begin{array}{l} (f(x) - x)^2 = x^2 + 9 \\ f(x) - x > 0, x \in \mathcal{R} \end{array} \right\} \Rightarrow f(x) - x = \sqrt{x^2 + 9} \Leftrightarrow f(x) = \sqrt{x^2 + 9} + x, x \in \mathcal{R}$$

Δ4. Η f είναι συνεχής, άρα έχει αρχική την $G(x) = \int_a^x f(t) dt$, που είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} οπότε και συνεχής.

Τότε $\int_x^{x+1} f(t)dt = [G(t)]_x^{x+1} = G(x+1) - G(x)$ (1) και $\int_{x+1}^{x+2} f(t)dt = G(x+2) - G(x+1)$ (2)

Άρα αρκεί να δείξω ότι : $G(x+1) - G(x) < G(x+2) - G(x+1)$

Θεωρώ τα διαστήματα $[x, x+1]$, $[x+1, x+2]$ και την $G(x)$. Η G είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} , οπότε είναι συνεχής σε καθένα από τα διαστήματα $[x, x+1]$, $[x+1, x+2]$ και παραγωγίσιμη σε καθένα από τα διαστήματα $(x, x+1)$, $(x+1, x+2)$, οπότε ισχύει για αυτήν Θ.Μ.Τ.

Άρα υπάρχουν $\xi_1 \in (x, x+1)$, $\xi_2 \in (x+1, x+2)$ τέτοια, ώστε :

$$G'(\xi_1) = \frac{G(x+1) - G(x)}{x+1 - x} = G(x+1) - G(x) \quad (3)$$

$$G'(\xi_2) = \frac{G(x+2) - G(x+1)}{x+2 - x-1} = G(x+2) - G(x+1) \quad (4)$$

Όμως $G'(x) = f(x)$

$f(x) = x + \sqrt{x^2 + 9}$ παραγωγίσιμη, ως πράξη παραγωγισίμων

$$f'(x) = \left(x + \sqrt{x^2 + 9}\right)' = 1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 9}} = \frac{\sqrt{x^2 + 9} + x}{\sqrt{x^2 + 9}} > 0, \text{ για κάθε } x \in \mathcal{R}$$

ως πηλίκο θετικών.

Διότι :

- Αν $x \geq 0$, $x + \sqrt{x^2 + 9} > 0$ ως άθροισμα θετικού και μη αρνητικού αριθμού.
- Αν $x < 0$ ισχύει διότι :

$$x + \sqrt{x^2 + 9} > 0 \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 9} > -x \Leftrightarrow x^2 + 9 > (-x)^2 \Leftrightarrow x^2 + 9 > x^2 \Leftrightarrow 9 > 0$$

οπότε $x + \sqrt{x^2 + 9} > 0$ για κάθε $x \in \mathcal{R}$

προφανώς $\sqrt{x^2 + 9} > 0$ για κάθε $x \in \mathcal{R}$

$f'(x) > 0$ στο \mathcal{R} και f συνεχής στο \mathcal{R} άρα η f γν. αύξουσα στο \mathcal{R}

$\xi_1 \in (x, x+1)$, $\xi_2 \in (x+1, x+2)$ άρα $\xi_1 < \xi_2 \Rightarrow f(\xi_1) < f(\xi_2)$, δηλαδή $G'(\xi_1) < G'(\xi_2) \stackrel{(3)}{\Rightarrow} \stackrel{(4)}$

$$G(x+1) - G(x) < G(x+2) - G(x+1)$$

$$\stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} \int_x^{x+1} f(t)dt < \int_{x+1}^{x+2} f(t)dt$$

$$\stackrel{(2)}{}$$